

การศึกษาการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

A Study of Learning Management Towards Joining Asean Community by Secondary
Schools in Mahasarakam Province Under The Office of Secondary Education Service
Area 26

ภาณุวัฒน์ บุญพระธรรม¹⁾ และ นิลมณี พิทักษ์²⁾

Panuwat Boonpratham¹⁾ and Nilmanee Pitak²⁾

¹⁾สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Department of Curriculum and Teaching, Faculty of Educational, Khon Kean University, Khon Kean, Thailand, 40002

²⁾รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Associate Professor, Department of Curriculum and Teaching, Faculty of Educational, Khon Kean University, Thailand, 40002

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 2) เพื่อเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนจำนวน 325 คน จาก 32 โรงเรียนในจังหวัดมหาสารคาม โดยสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบ Rating Scale เก็บข้อมูลระหว่างเดือนตุลาคม 2556 ถึง เดือนเมษายน 2557 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับ “ปานกลาง” ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 0.88) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านรูปแบบการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = 0.80) รองลงมาคือด้านแนวทางการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 0.96) ส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นอาเซียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.31$, S.D. = 0.92) 2) ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน พบว่า มีการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

Abstract

The objectives of the present research study were 1) to study the learning management towards Joining ASEAN Community as practiced by Secondary Schools in Mahasarakam Province under the Office of Secondary Education Service Area 26 and 2) to compare the learning management towards Joining ASEAN Community by secondary schools in Mahasarakam Province under the Office of Secondary Education Service Area 26. The sample group consisted of 325 school teachers in 32 schools in Mahasarakam Province who were selected through a multi-stage sampling. The tool used for the study was a questionnaire with rating scale which took about six months to complete the data collection, from October 2013 to April 2014. The collected data were analyzed by means of computing percentage, arithmetic mean, standard deviation, and the One-Way ANOVA was applied to compare differences among schools based on their school sizes.

The research findings found that: 1. Learning management towards joining the ASEAN Community as practiced by the secondary schools in Mahasarakam Province under the Office of Secondary Education Service Area 26, as a whole, was at a "moderate" level. However, when each aspect of the management was scrutinized individually, it was found that learning management format showed a highest mean of practice ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = 0.96). The next aspect of practice in order of significance was ways for managing learning activities towards joining ASEAN Community ($\bar{X} = 3.33$, S.D. 0.96), while the aspect of developing school curriculum emphasizing ASEAN Community showed a lowest mean of practice ($\bar{X} = 3.31$, S.D. = 0.92). 2) A comparison of the schools' practice, based on school size, concerning learning management for joining ASEAN Community, it was found that school of different sizes practiced differently on the matter of learning management at the .001 level of significance.

Keywords: learning management towards joining the ASEAN community

บทนำ

ประเทศไทยและประเทศสมาชิกอาเซียนกำลังก้าวเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 การศึกษาจึงถูกกำหนดให้เป็นกลไกหลักในการนำเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 15 ที่ชะอำ-หัวหิน ประเทศไทย เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2552 ผู้นำอาเซียนได้ลงนามในแผนงานจัดตั้งประชาคมทั้ง 3 เสาหลัก คือ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน พร้อมทั้งประกาศปฏิญญาว่าด้วยแผนงานสำหรับประชาคมอาเซียน พ.ศ. 2552-2558 โดยยึดแผนการจัดตั้งประชาคม 3 ด้านในการดำเนินงานเพื่อบูรณาการเป็นประชาคมอาเซียนและประกาศปฏิญญาว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อ

บรรลุประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน ให้การศึกษาเป็นเครื่องมือพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางและมีความรับผิดชอบทางสังคม [1]

การศึกษาถือเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างประชาคมอาเซียน โดยการศึกษาเป็นกลไกในการปลูกฝังค่านิยม แนวความคิด ความเข้าใจกันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน และเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งและความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจของอาเซียนและเศรษฐกิจโลก [9] กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบาย 5 ประการ และยุทธศาสตร์ ในการดำเนินงานตามปฏิญญาอาเซียนด้านการศึกษาเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการอาเซียนด้านการศึกษา โดยนโยบายที่ 1 การเผยแพร่ความรู้ ข้อมูลข่าวสารและเจตคติที่ดีเกี่ยวกับ

อาเซียน เพื่อสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา และประชาชน เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียนภายในปี 2558 นโยบายที่ 2 การพัฒนาศักยภาพของนักเรียน นักศึกษา และประชาชนให้มีความเหมาะสมเพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน เช่น ความรู้ภาษาอังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ นโยบายที่ 3 การพัฒนามาตรฐานการศึกษาเพื่อส่งเสริมการหมุนเวียนของนักศึกษา ครู และอาจารย์ในอาเซียน รวมทั้งเพื่อให้มีการยอมรับในคุณสมบัติทางวิชาการร่วมกันในอาเซียน นโยบายที่ 4 การเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดเสรีการศึกษาในอาเซียน เพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน นโยบายที่ 5 การพัฒนาเยาวชน เพื่อเป็นทรัพยากรสำคัญในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน [1] โดยการเตรียมความพร้อมขับเคลื่อนการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ต้องส่งเสริมเพื่อให้มีการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างลึกซึ้ง นักเรียนจะต้องนำสาระของอาเซียนมาต่อยอด ทั้งในเชิงของการอภิปราย เสวนาในประเด็นต่างๆ ให้รู้ถึงอาเซียนอย่างแท้จริง [4]

ถึงแม้ช่วงเวลานี้ปัจจุบันคำว่าประชาคมอาเซียนจะเริ่มได้รับความสนใจมากขึ้นจากสังคมไทย โดยอาจเป็นเพราะเรากำลังจะก้าวเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 แต่จากผลการสำรวจในช่วงเวลาที่ผ่านมากลับพบว่าประเทศไทยหรือคนไทยยังมีความรับรู้เรื่องอาเซียน หรือการเป็นประชาคมอาเซียนหรือมีความรู้ลึกซึ้งร่วมว่าตนเป็นประชาชนอาเซียนค่อนข้างน้อย[7]

ผลการวิจัยโครงการพัฒนาบุคลากรและผลิตภาพบุคลากร เพื่อรองรับการเปิดเสรีอาเซียน [5] พบว่าครูระดับมัธยมศึกษาและนักเรียนมัธยมศึกษาต่างมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ อาเซียนในระดับน้อย ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้มีการประกาศนโยบายจากส่วนกลางในเรื่องของการเตรียมความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเป็นลายลักษณ์อักษรแต่เป็นนโยบายในเชิงหลักการ เปิดกว้างและเป็นแนวทางปฏิบัติต่างๆ ไปการที่มีนโยบายที่เปิดกว้างส่งผลให้เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และโรงเรียนมัธยมศึกษาศึกษาส่วนใหญ่ ขาดยุทธศาสตร์ ทิศทาง เป้าหมาย งบประมาณ

คู่มือการศึกษา หลักสูตรการเรียนรู้ สื่อการสอน ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ พบว่า ในปีการศึกษา 2555 การจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนมีการให้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียนเรื่องข้อมูลพื้นฐานของประเทศสมาชิกอาเซียน ผ่านกิจกรรมวันอาเซียน ประดับธงอาเซียน รูปภาพ มุมอาเซียน เป็นต้น แต่การจัดการเรียนการสอนจะมีลักษณะแตกต่างกันตามความพร้อมของสถานศึกษา ซึ่งยังมีปัญหาในด้านกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นอาเซียน ด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ด้านงบประมาณ และด้านบุคลากร โดยด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนที่ยังขาดการพัฒนาตามกระบวนการและแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้ ซึ่งทางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 จังหวัดมหาสารคาม ได้มีการจัดอบรมพัฒนาครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและการพัฒนากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนอย่างต่อเนื่อง

จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าควรปรับนโยบายการศึกษาของประเทศโดยเน้นขับเคลื่อนให้เป็นประเทศผู้นำด้านการศึกษาในภูมิภาค การตั้งคณะกรรมการระดับชาติเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ นโยบาย การจัดทำแผนงาน และงบประมาณในการขับเคลื่อนการศึกษาไทย [7] การที่ประเทศไทยจะเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 สิ่งที่จะต้องเร่งทำอย่างต่อเนื่องคือ รัฐบาลต้องทำตามประเทศอาเซียนตกลงกันในแผนปฏิบัติการไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และแผนอื่นๆ อีกหลายแผน รัฐบาลต้องทำในเชิงโครงสร้าง นโยบาย และงานส่วนกลางต้องทำแผนไปสู่ประชาคมการศึกษาอาเซียนให้เป็นไปตามแผนประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน คือต้องมีแผนแม่บทของประเทศไทย [8]

จากสภาพข้อสังเกตข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 เพื่อที่โรงเรียนจะได้นำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน สร้างความตระหนักให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และได้ผลการวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนทั้งในระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26
2. เพื่อเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ในจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 2,020 คน จาก 35 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 325 คน จาก 32 โรงเรียน

2. รูปแบบการวิจัย เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ การจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของครูผู้สอน

4. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

การจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

- (1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นอาเซียน
- (2) รูปแบบการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน
- (3) แนวทางการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน
- (4) การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 แบบสอบถามการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน มีลักษณะดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์การทำงาน เป็นแบบสอบถามประเภทตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน 4 ด้าน เป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า (Rating Scale)

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โดยมีขั้นตอนดังนี้

6.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตจัดเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 จังหวัดมหาสารคาม เพื่อขออนุญาตใช้แบบสอบถามการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนในการเก็บรวบรวมข้อมูล

6.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน จำนวน 325 ชุด ให้แก่ผู้ให้ข้อมูลพร้อมรับคืนด้วยตนเองและบางส่วนรับคืนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

จังหวัดมหาสารคาม โดยแบบสอบถามที่ได้คืนมาทั้งหมด 325 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณของแบบสอบถามการจัดการเรียนรู้ ผู้ประชาคมอาเซียน เมื่อได้รับคืนมานำมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าต่างๆ โดยใช้โปรแกรม SPSS for WINDOW เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามการจัดการเรียนรู้ ผู้ประชาคมอาเซียนในการดำเนินงานแต่ละด้าน

7.1 นำแบบสอบถามการจัดการเรียนรู้ ผู้ประชาคมอาเซียนที่ได้คืนมาทั้งหมดจำนวน 325 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ทำการตรวจสอบความถูกต้องแต่ละฉบับ

7.2 นำข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามการจัดการเรียนรู้ ผู้ประชาคมอาเซียน มาวิเคราะห์ โดยการหาค่าความถี่และ ค่าร้อยละ (Percentage)

7.3 นำข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ผู้ประชาคมอาเซียนมาวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) นำเสนอข้อมูลลักษณะตารางประกอบคำบรรยาย การแปลผล นำคะแนนค่าเฉลี่ยคำตอบของความคิดเห็นมาเทียบกับเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมาย

7.4 เปรียบเทียบระดับการจัดการเรียนรู้ ผู้ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ในจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) หรือ F-test ถ้าพบความแตกต่างทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe) และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการเสนอแนะข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ผู้ประชาคมอาเซียน

8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

8.1 ร้อยละ (Percentage)

8.2 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean)

8.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. : Standard Deviation)

8.4 ค่า ANOVA หรือ F-test

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. สรุปผลการวิจัย

ดำเนินการวิจัยเพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้ ผู้ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 จังหวัดมหาสารคาม สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1.1 การจัดการเรียนรู้ ผู้ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 จังหวัดมหาสารคาม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “ปานกลาง” เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ผู้ประชาคมอาเซียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = 0.80) รองลงมาคือ ด้านแนวทางการจัดการเรียนรู้ ผู้ประชาคมอาเซียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 0.96) ส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นอาเซียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$, S.D. = 0.92)

1.2 การเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ ผู้ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ในจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ ผู้ประชาคมอาเซียน 4 ด้าน พบว่า การจัดการเรียนรู้ ผู้ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวม โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีการจัดการเรียนรู้ ผู้ประชาคมอาเซียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นอาเซียน โรงเรียนขนาดเล็กกับขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ มีการจัดการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ด้านรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ผู้ประชาคมอาเซียน โรงเรียนขนาดเล็กกับ

ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ มีการจัดการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ด้านแนวทางการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน โรงเรียนขนาดเล็กกับขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ มีการจัดการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน โรงเรียนขนาดเล็กกับขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ มีการจัดการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษกับขนาดใหญ่ มีการจัดการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

2.1 การจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน โดยภาพรวมมีการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “ปานกลาง” และการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนในทุกด้านมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ “ปานกลาง” ซึ่งสอดคล้องกับ [5] ได้ศึกษาโครงการพัฒนาบุคลากรและผลิตภาพบุคลากร เพื่อรองรับการเปิดเสรีอาเซียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูเห็นความสำคัญของการเตรียมความพร้อม แต่ครูและนักเรียนไม่พร้อมเรื่องของภาษาอังกฤษและการแข่งขัน ส่วนนโยบายด้านอาเซียนของกระทรวงศึกษาธิการเป็นลายลักษณ์อักษรเชิงหลักการทั่วไป เปิดกว้าง ทำให้ขาดเอกภาพขาดทิศทางในการนำไปปฏิบัติ ในสถานศึกษาจำนวนมากทั่วประเทศยังไม่มีการเตรียมความพร้อม ส่วนใหญ่ต้องพึ่งพาตนเอง ควรกำหนดหมวดงบประมาณการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่ชัดเจน ส่วนแนวนโยบายด้านการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษานั้น ควรเน้นการพัฒนาศักยภาพ ความรู้ความเชี่ยวชาญและความสามารถของครู อาจารย์ไทย ให้ได้มาตรฐานในระดับสากล มีการพัฒนาคู่มือครู หนังสือ แบบเรียน และอุปกรณ์การเรียนรู้ชุดใหม่ให้มีความก้าวหน้ามากขึ้น และยังคงสอดคล้องกับ ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า การจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนในสถานศึกษายังมีปัญหาและอุปสรรคอยู่มาก เนื่องจากบุคลากร

ขาดความรู้ความเชี่ยวชาญและคนขาดความสนใจในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างจริงจัง รวมถึงนโยบายการศึกษาเกี่ยวกับอาเซียนที่ยังมีปัญหาและอุปสรรคในการนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

2.3 ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน พบว่า การจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นอาเซียน ด้านรูปแบบการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ด้านแนวทางการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน และด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน มีการจัดการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ และขนาดกลาง มีการดำเนินงานจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก โดยพิจารณาเป็นรายด้านดังนี้

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นอาเซียนเมื่อทดสอบรายคู่ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษกับโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดเล็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสอดคล้องกับ [6] ได้ทำการ ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการใช้หลักสูตร แตกต่างจากครูสังคมศึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในโรงเรียนขนาดใหญ่ แตกต่างจากครูสังคมศึกษาในโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังคงสอดคล้องกับ ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ และขนาดกลาง ส่วนใหญ่มีการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนด้านการพัฒนาหลักสูตร

สถานศึกษาที่เน้นอาเซียน โดยกำหนดนโยบายและแผนงานที่ชัดเจนตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นอาเซียน และจัดทำรายวิชาเพิ่มเติมที่เน้นอาเซียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กยังขาดความพร้อมด้านบุคลากรที่มีไม่เพียงพอต่อสาระการเรียนรู้ ทำให้ครูมีภาระงานมากขึ้นส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นอาเซียนยังไม่มี ความชัดเจน จึงทำให้โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลาง มีการดำเนินงานด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นอาเซียนมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก

ด้านรูปแบบการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษกับโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดเล็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กยังขาดความพร้อมด้านงบประมาณที่ใช้ในการจัดกิจกรรม และวัสดุอุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยีที่ยังมีไม่เพียงพอ ขาดความพร้อมด้านงบประมาณ และอาคารสถานที่ ซึ่งไม่เอื้ออำนวยต่อการกำหนดรูปแบบการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนที่หลากหลาย ส่วนใหญ่มีการจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับอาเซียน จัดมุมอาเซียนเป็น จึงทำให้โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลาง มีการดำเนินงานด้านรูปแบบการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก

ด้านแนวทางการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษกับโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดเล็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001 ซึ่งสอดคล้องกับ [2] พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ และขนาดกลาง จะมีความพร้อมทางด้านบุคลากรที่ได้รับการสนับสนุน ให้เข้าอบรมการจัดการเรียนรู้ สู่ประชาคมอาเซียน มีความพร้อมทางด้านข้อมูล เอกสาร สื่อเทคโนโลยี วัสดุอุปกรณ์ จัดทำสื่อการสอน ใบความรู้ ใบงาน

โครงการเกี่ยวกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และมีแหล่งเรียนรู้ที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอาเซียน เช่น ศูนย์อาเซียนศึกษา ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นประโยชน์และเอื้ออำนวยต่อการดำเนินการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ และยังสอดคล้องกับข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ และขนาดกลาง มีการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนด้านแนวทางการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก โดยมีการสอดแทรกกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับความรู้พื้นฐานอาเซียนในแผนจัดการเรียนรู้ ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่มีการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนโดยสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับอาเซียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษกับโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดเล็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษกับโรงเรียนขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ [3] พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่และขนาดกลาง มีความพร้อมทางด้านข้อมูล เอกสาร ครูสามารถศึกษาคุณลักษณะ/ตัวชี้วัด หลักการแนวปฏิบัติ ในการประเมินคุณลักษณะ/ตัวชี้วัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน และมีความพร้อมในด้านวัสดุอุปกรณ์ เพื่อใช้ในการสร้างเครื่องมือที่เหมาะสม/สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล รวมถึงมีการดำเนินการวัดและประเมินผลตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ และยังสอดคล้องกับข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ และขนาดกลาง มีการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนด้านการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก โดยมีการดำเนินการประเมินคุณลักษณะ/ตัวชี้วัดตามขั้นตอน มีการจัดอบรมครูเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ส่วน

โรงเรียนขนาดเล็กยังขาดความพร้อมทางด้านบุคลากรที่มีไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ จึงส่งผลกระทบต่อ การดำเนินการตามขั้นตอนการประเมินคุณลักษณะ/ตัวชี้วัดการเรี ยนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ด้านการสร้างควมตระหนัก การเตรียมความพร้อมของครูและบุคลากรตลอด จนสถานศึกษา ในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สถานศึกษาควรเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากร มีการประชุมเพื่อหาแนวทางร่วมกันเริ่มจากการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ เพื่อปรับเปลี่ยนแนวทางในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาให้ทันต่อการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนอย่างจริงจัง

1.2 พัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ด้วยการเพิ่มพูนความรู้ จัดประชุม อบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ศึกษาดูงาน เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน และการศึกษาต่อเพิ่มเติม

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนในโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จเพื่อสร้างเครือข่ายโรงเรียนที่ดำเนินงานตามแนวทางการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาที่มีบริบทใกล้เคียงกันกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 26

2.3 ควรมีการศึกษาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรอาเซียนศึกษา เช่น การพัฒนาหลักสูตรอาเซียนศึกษาของกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 26

เอกสารอ้างอิง

- [1] Ministry of Education. Preparation to become ASEAN Community in 2015 of Ministry of Education. Retrieve date March 6th, 2013 from <http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=29เขต267&Key=newsEDU>; 2012.
- [2] The 5th teacher. (December 1st, 2013). Interview. Teacher in secondary school in Mahasarakam province under the office of secondary education service area 26; 2013.
- [3] The 6th teacher. (December 8th, 2013). Interview. Teacher in secondary school in Mahasarakam province under the office of secondary education service area 26; 2013.
- [4] ChinnapatBhumirat. OBEC. 5 things Thai students must know before ASEAN. Retrieve date March 10th, 2013, from <http://www.spm6.o> 2003
- [5] PatcharawalaiWongboonsin et al. Research report on developing staffs and their productivity in support for ASEAN; Research project on developing staffs and their productivity in support for ASEAN. Bangkok: Office of the Permanent Secretary, Ministry of Education; 2012.
- [6] Yupin Pundit. The study of conditions and problems of learning management according to Basic Education Core Curriculum B.E. 2551 (A.D. 2008) of teachers in Social Studies, Religion and Culture group learning in secondary school in KhonKaen province. Thesis Master of Education in Curriculum and Instruction, Graduate School, KhonKaen University; 2011.

- [7] Walailsarankura Na Ayudhaya. Chula research result indicated Thai are weaker in ASEAN – rank may fail from 3rd to 7th, there are over ten thousand schools lack of preparation. Retrieve date March 6th, 2013 from <http://www.moe.go.th/news/detail.php?NewsID=30427&Key=30427&Key=hotnews>; 2012.
- [8] SomkiatOnwimon. Countdown AEC: The first step is to do educational reform. Retrieve date March 10th, 2013, from <http://www.thai-aec.com/435>; 2012.
- [9] SasitharaPichaichannarong. Workshop to get ready for ASEAN community in human resource development. Retrieve date March 6th, 2013, from <http://www.moe.go.th/moe/th/news/etail.php?NewsID=29๒๓๒๖๗&Key=newsEDU>; 2012.